

Sygn. akt II Cz 453/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś (spr.)

Sędziowie: SO Barbara Jankowska - Kocon

SO Janusz Kasnowski

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2015 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku M. D.

z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B., A. G., M. T., M. F. i E. F.

o zniesienie współwłasności

na skutek zażalenia wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21.04.2015 roku, sygn. akt II Ns 3608/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 453/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2015 roku na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 w zw. z art. 13 § 2 kpc zawiesił postępowanie.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wnioskodawczynie we wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości nie wskazała adresów zamieszkania uczestników M. T., M. F. i E. F. i wniosła o ustanowienie dla tych uczestników kuratora dla nieznanych z miejsca pobytu. W toku postępowania na podstawie informacji uzyskanych z (...) ustalono, że E. F. i M. T. zmarli, zaś M. F. nie figuruje w rejestrze PESEL. Zarządzeniem z dnia 07.07.2014 roku doręczonym pełnomocnikowi wnioskodawczynie w dniu 10.07.2014 roku zobowiązano go do wskazania spadkobierców zmarłych współwłaścicieli lub wszczęcia postępowań o stwierdzenie nabycia spadku po nich oraz wykazania, że M. F. żyje poprzez przedłożenie informacji o braku aktualnego adresu jego zameldowania z Urzędu Miasta W. w terminie miesiąca pod rygorem zawieszenia postępowania. Na wniosek pełnomocnika wnioskodawczynie termin ten przedłużono do dnia 11.10.2014 roku a następnie do 07.12.2014 roku. Pismem z dnia 08.12.2014 roku wnioskodawczynie wskazała, że nie toczy się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po M. F. i M. T., natomiast nadal nie uzyskała żadnych informacji co do E. F.. W związku z tym wniosła o nadanie sprawie dalszego biegu i ustanowienie kuratorów dla nieznanych z imienia i nazwiska i miejsca pobytu spadkobierców. Postanowieniem z dnia 23.01.2015 roku sąd oddalił ten wniosek i ponownie zobowiązał wnioskodawczynię do wszczęcia postępowań o stwierdzenie nabycia spadku po M. T. i M. F., E. F. i poinformowania przed jakimi Sądami wnioski zostały złożone,

w terminie miesiąca pod rygorem zawieszenia postępowania. Zarządzenie to zostało doręczone pełnomocnikowi wnioskodawczyni w dniu 02.02.2015 roku, jednak pozostało bez odpowiedzi.

Sąd Rejonowy stwierdził, że brak informacji o spadkobiercach niektórych współwłaścicieli nieruchomości stanowi przeszkodę w kontynuowaniu postępowania o zniesienie współwłasności nieruchomości, a przeszkody tej nie da się usunąć poprzez ustanowienie kuratora, jak o to wnosiła wnioskodawczyni. Kurator może być bowiem ustanowiony dla osoby znanej z imienia i nazwiska, a nieznaną jedynie z miejsca pobytu. W sytuacji, gdy nie wiadomo, kim są spadkobiercy zmarłych współwłaścicieli nieruchomości, składanie wniosku o ustanowienie dla tych spadkobierców kuratora jest nieuprawnione.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc zawiesił postępowanie.

Zażalenie na postanowienie złożyła wnioskodawczyni, zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 510 § 2 kpc poprzez błędne uznanie, że kurator nie może być ustanowiony dla osoby nieznaną z imienia i nazwiska oraz miejsca pobytu oraz art. 177 § 1 pkt 6 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc poprzez błędne przyjęcie, że brak informacji o spadkobiercach niektórych współwłaścicieli nieruchomości stanowi przeszkodę w kontynuowaniu postępowania o zniesienie współwłasności i że nie da się usunąć tej przeszkody poprzez ustanowienie kuratora dla osób nieznaną z imienia i nazwiska oraz z miejsca pobytu.

W konsekwencji tych zarzutów wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji w celu dalszego prowadzenia niniejszej sprawy oraz o zasądzenie od uczestników postępowania na swoją rzecz kosztów postępowania zażaleniowego wg. norm przepisanych w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawczyni należało uznać za bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela w całości stanowisko Sądu I instancji dotyczące niedopuszczalności ustanowienia kuratora dla uczestnika postępowania nieznanego nie tylko z miejsca pobytu ale także z imienia i nazwiska. Za niedopuszczalne uznać należy bowiem kuratora procesowego dla uczestnika, które jest nieznaną a nawet nieistniejącą. Jak wynika z akt sprawy wnioskodawczyni nie wskazała jakie osoby są następcami prawnymi zmarłych współwłaścicieli nieruchomości ani nawet nie wykazała aby jacyś spadkobiercy istnieli. W tej sytuacji uwzględnienie wniosku o ustanowienie kuratora dla nieznaną z imienia i nazwiska a nie tylko z miejsca pobytu potencjalnych uczestników postępowania byłoby sprzeczne z celem jakim ma służyć instytucja kuratora procesowego. Ustanowienie kuratora ma zabezpieczać interesy uczestnika postępowania, osoby istniejącej i znanej a nie potencjalnie istniejącej.

Podstawą ustanowienia kuratora procesowego byłby przepis art. 144 kpc bowiem art. 510 § 2 kpc daje jedynie podstawę do działania w tym zakresie z urzędu ale nie zmienia przesłanek ustanowienia kuratora wynikających właśnie z art. 144 kpc. Ani przepis art. 510 § 2 kpc ani żaden przepis szczególny dotyczący postępowania o zniesienie współwłasności nie obliguje sądu do ustalania z urzędu kręgu osób zainteresowanych w sprawie. Wnioskodawczyni winna precyzyjnie takie osoby wskazać a rzeczą Sądu zgodnie z art. 510 § 2 kpc byłoby jedynie ustanowienie z urzędu kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika i badanie z urzędu istnienia przesłanek dla ustanowienia kuratora dla zapewnienia prawidłowej reprezentacji takiego uczestnika.

Prawidłowość zaskarżonego postanowienia potwierdza również stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14.02.2006 roku w sprawie II CSK 86/05, w którym stwierdzono, że: „Ustanowienie kuratora na podstawie art. 144 § 1 kpc jest możliwe jedynie w tym przypadku, gdy istnieje wyłącznie wątpliwość co do miejsca pobytu strony.”

W niniejszej sprawie istnieje wątpliwość nie tylko co do miejsca pobytu potencjalnych uczestników ale także co do ich istnienia w ogóle. Wobec tego stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy odmawiając ustanowienia kuratora nie

naruszył ani przepisu art. 144 § 1 kpc ani wskazanego w zażaleniu art. 510 § 2 kpc. Skoro wnioskodawczyni nie podała żadnych informacji na temat kręgu spadkobierców po zmarłych współwłaścicielach nieruchomości, skoro nie zainicjowała postępowań o stwierdzenie nabycia spadku po tych współwłaścicielach Sąd Rejonowy nie może nadać sprawie dalszego prawidłowego biegu a w szczególności nie może ustanowić dla nieznanych uczestników kuratorów procesowych, co oznacza, iż istnieją podstawy do zawieszenia postępowania w sprawie na mocy art. 177 § 1 pkt 6 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Powyższe oznacza, iż zaskarżone postanowienie jest prawidłowe a zażalenie wnioskodawczyni jako bezzasadne na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 1 i 2 kpc i art. 13 § 2 kpc należało oddalić.